

From: EK-postbus <postbus@eerstekamer.nl>
Date: Thursday, June 25, 2026, 10:14 AM
To: EK-postbus <postbus@eerstekamer.nl>
Subject: FW: VNG inbreng Implementatiewet asbest 30 juni

Van: 5.1.2.e <5.1.2.e@VNG.NL>
Verzonden: woensdag 24 juni 2026 17:20
Aan: 5.1.2.e <5.1.2.e@eerstekamer.nl>
CC: 5.1.2.e <5.1.2.e@VNG.NL>; 5.1.2.e <5.1.2.e@vng.nl>
Onderwerp: VNG inbreng Implementatiewet asbest 30 juni

U ontvangt niet vaak e-mail van 5.1.2.e <5.1.2.e@vng.nl>. [Ontdek waarom dit belangrijk is](#)

Geachte 5.1.2.e

Zou u deze mail willen verspreiden onder uw leden?

Bij voorbaat dank en met vriendelijke groet,

5.1.2.e
Senior adviseur public affairs
VNG concernstaf
5.1.2.e

Datum

24 juni 2026

Geachte commissieleden van de Kamercommissie SZW,

U heeft tot 30 juni de gelegenheid voor het leveren van inbreng voor het verslag op de Implementatiewet richtlijn bescherming werknemers tegen asbest op werk. De wetswijziging gaat vooral over een vergunningplicht. Nederland is daarnaast met stelselhervormingen bezig al vanaf 2017. De Europese vergunningeis en de eigen hervormingen gaan deels gelijk in, deels niet. Daarom is het voor uw Kamer belangrijk om alle hervormingen goed te kunnen volgen.

Steun voor de doelstellingen van de wet

De VNG wil u namens gemeenten de volgende aandachtspunten meegeven over de (on)uitvoerbaarheid van de wet, met name de onderliggende regelgeving waaronder de meldingsplicht van asbestwerkzaamheden. Dit kan negatieve gevolgen hebben voor de volksgezondheid doordat verwijderd asbest niet in beeld is en in het milieu terechtkomt.

Allereerst, de VNG onderschrijft de doelen van het wetsvoorstel:

- Betere bescherming van werknemers tegen blootstelling aan asbest
- Voorkomen van verspreiding van asbest in het leefmilieu
- Een stevige aanpak van slecht presterende bedrijven.

Vrees voor onuitvoerbaarheid van de wet

Echter, de uitvoerbaarheid voor gemeenten en omgevingsdiensten (OD's) is nog niet goed geregeld. De VNG roept u daarom op om - als het gaat om de lagere regelgeving - te zorgen voor bijsturing en betrokkenheid van uw Kamer en, waar nodig, harde randvoorwaarden te stellen aan de inwerkingtreding. Dat kan naast uw schriftelijke overleg ook door een voorhangprocedure te vragen op de AMvB's en ministeriële regelingen zodat uw Kamer invloed kan uitoefenen op de kern van onze bezwaren rond meldingen en uitvoering.

Hieronder lichten wij de vier grootste knelpunten in de uitvoering toe en geven wij suggesties voor oplossingen. We eindigen met een vijfde algemene zorg over de onduidelijke governance.

1. Onvoldoende tijdige en volledige informatie: startmelding moet eerder én gedetailleerder

In de VNG-uitvoeringstoets van oktober 2025 signaleren we al dat gemeenten en omgevingsdiensten in de nieuwe werkwijze pas twee werkdagen voor de start van een asbestsanering kunnen beschikken over cruciale informatie over de werkwijze. Dat maakt dat de risico's pas heel laat ingeschat kunnen worden en dat er te weinig tijd is passende voorwaarden aan de sanering te stellen. Zo kunnen de omgevingsdiensten geen effectief en efficiënt toezicht houden. De uitvoerings- en handhavingstoets (U&H-toets) van ODNL uit mei 2026 bevestigt dit beeld. ODNL spreekt van een informatie- en timingkloof tussen het Besluit bouwwerken leefomgeving (Bbl)/Omgevingswet en Arbo, waardoor toezicht dreigt te verschuiven van preventief naar reactief.

Oplossingsrichting

In de voorgestelde wijziging van de Arbowet en de onderliggende regelgeving wordt de startmelding voorafgegaan door een melding *op hoofdlijnen*, vier weken tevoren. Het staat de saneerder vrij om in die periode voor een andere opzet te kiezen. Gemeenten hebben een volledig uitgewerkte en juridisch bindende melding minimaal vier weken voorafgaand aan de sanering nodig zodat het voor de omgevingsdiensten mogelijk is om passende voorwaarden te stellen. Bij een gewijzigde werkwijze moet deze termijn opnieuw vier weken worden.

- We verzoeken u de minister te vragen om een integrale AMvB- of ministeriële regeling waarin informatieplichten, toezichtmomenten en handavingsbevoegdheden één-op-één zijn geharmoniseerd.

Zonder deze aanpassing is er geen sprake van uitvoerbare regelgeving.

Vragen die u daarbij kunt stellen:

- Hoe wordt geborgd dat OD's minimaal 4 weken vooraf beschikken over volledige werkplannen?
- Waarom is gekozen voor flexibiliteit voor de saneerder boven toezichtzekerheid?

2. Wegvallen van landelijke regie en zicht: Landelijk Asbestvolgsysteem (LAVS) moet tijdelijk blijven

Het landelijk asbestvolgsysteem (LAVS) gaat per 1 januari 2027 uit de lucht, blijft op z'n best raadpleegbaar en wordt niet meer bijgewerkt. In plaats daarvan worden de nieuwe meldingen over asbest via het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO) ingediend. De meldingen worden door het DSO doorgestuurd naar het zaakstelsel voor vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH) van de betreffende omgevingsdienst, waardoor de meldingen alleen regionaal beschikbaar zijn. Ondermaats presterende saneerders kunnen daardoor alleen regionaal geweerd worden. De bestaande informatie wordt niet overgezet, het duurt anderhalf jaar voor het systeem enigszins gevuld is. Historische data verdwijnen.

Daarmee worden de mogelijkheden van een Landelijke zwarte lijst/waarschuwinglijst (of escalatieregister), snellere vergunningintrekking bij herhaalde overtredingen of een verplichte landelijke signaalfunctie tussen OD's en Arbeidsinspectie ernstig gemist.

Oplossingsrichting

Gemeenten willen dat het LAVS aangepast wordt en in de lucht blijft tot het DSO aangepast en gevuld is. De kosten daarvan beliepen volgens het Sira-rapport van 21 december 2023 over de jaren 2018-2022 circa € 2,4 miljoen per jaar. Dit betekent wel dat twee- à driehonderdduizend meldingen in twee systemen verwerkt moeten worden. Dat is inderdaad een verzwaring van de administratieve last, maar dat is onontkoombaar om asbestfraude en verspreiding van asbest effectief en efficiënt tegen te kunnen gaan.

- We willen u vragen de minister te verzoeken om een wettelijke "no data loss"-garantie te verankeren en

datamigratie inclusief historische dossiers te verplichten. En daarnaast een expliciete toetsing door RIVM of GGD op volksgezondheidseffecten van de voorgestelde werkwijze te eisen. Maar ook om het LAVS in de lucht en operationeel te houden totdat een landelijk dekkend en aantoonbaar werkend alternatief beschikbaar is.

Specifieke vragen die u kunt stellen:

- Waarom wordt LAVS beëindigd zonder landelijke vervangende functionaliteit?
- Welke risicoanalyse ligt hieraan ten grondslag?
- Welke minimale dataset wordt verplicht gesteld en hoe wordt integriteit gecontroleerd?

3. Verwijderd asbest moet landelijk worden geregistreerd

Een effectieve aanpak van asbestrisico's vereist dat de asbestketen sluitend kan worden gevolgd: van inventarisatie tot verwijdering, transport en stort. Uiteraard streven het vergunningverlenend ministerie van SZW, gemeenten, OD's en Arbeidsinspectie naar een goede samenwerking en een vlotte en voldoende informatie-uitwisseling. De hoeveelheid verwijderd asbest moet overeenstemmen met de hoeveelheid gestort asbest. Dat valt alleen te controleren als bekend is hoeveel asbest verwijderd is en stortbonnen tijdig (en landelijk!) beschikbaar zijn. De stortbonnen worden wel in het LAVS opgenomen (inclusief de massa verwijderd asbest), echter volgens de huidige plannen niet in het DSO. Dit maakt het feitelijk onmogelijk om te controleren of verwijderd asbest daadwerkelijk op de juiste wijze wordt verwerkt.

Oplossingsrichting

We verzoeken u bij de minister te vragen om:

- Te zorgen voor landelijke dekking van het systeem dat de asbeststromen in beeld brengt;
- Ervoor te zorgen dat de zogenaamde 'gereedmeldingen' op de dag van oplevering worden gedaan;
- Landelijke datastandaarden te verplichten zodat OD's, Arbeidsinspectie en Inspectie Leefomgeving en Transport (ILT) dezelfde dataset gebruiken.

4. Onvoldoende borging van toezichtmomenten: vrijgave van de locatie

Een gesaneerde locatie moet pas vrijgegeven worden als de eindbeoordeling beschikbaar is en daaruit blijkt dat het veilig is om het object in gebruik te nemen. Allereerst is de vraag of er voldoende gelegenheid is om effectief toezicht te houden. Daarnaast is vrijgeven van een locatie en pas twee weken later ontvangen van een gereedmelding levert wel een erg grote maas in het net op. Dit creëert onaanvaardbare risico's voor bewoners, gebruikers en werknemers.

Oplossingsrichting

Vrijgave van een gesaneerde locatie mag pas plaatsvinden na een positieve eindbeoordeling. Oplevermomenten moeten worden aangemerkt als verplichte "bijwoonpunten" voor toezichthouders. Dat is het moment waarop het door de opdrachtnemer goedgekeurde (deel)resultaat, inclusief de bijbehorende keuringsresultaten, ter verificatie en acceptatie beschikbaar is. Toezichthouders moeten de mogelijkheid hebben om gericht fysiek toezicht uit te oefenen op kritieke momenten.

Vragen die u kunt stellen:

- Hoe wordt geborgd dat een locatie niet in gebruik wordt genomen vóórdat een positieve eindbeoordeling beschikbaar is?
- Waarom wordt geen verplicht toezichtmoment ("bijwoonpunt") opgenomen bij oplevering, terwijl dit een cruciaal risicomoment is?
- Acht de minister het aanvaardbaar dat toezichthouders pas achteraf kunnen vaststellen of een sanering veilig is uitgevoerd?

5. Governance, samenhang en uitvoeringskracht nog onduidelijk

Tot slot constateren wij dat de huidige voorstellen onvoldoende duidelijkheid geven over de regierol en

systeemverantwoordelijkheid van het rijk over de gehele asbestketen. Denk hierbij aan de (ontbrekende) samenhang tussen Arbowet, Omgevingswet en toezichtstelsels. Denk ook en vooral aan de financiële en personele randvoorwaarden voor gemeenten en omgevingsdiensten. Zonder deze duidelijkheid bestaat het risico dat verantwoordelijkheden versnipperen en toezicht ineffectief wordt.

Vragen die u hierbij kunt stellen zijn:

- Welke bewindspersoon is eindverantwoordelijk voor het functioneren van de gehele asbestketen (van inventarisatie tot stort)?
- Hoe wordt de samenhang tussen Arbowet, Omgevingswet en toezicht door verschillende inspecties concreet geborgd in regelgeving?
- Op basis van welke analyse concludeert de minister dat gemeenten en omgevingsdiensten voldoende capaciteit en middelen hebben voor de uitvoering?
- Is de minister bereid een geactualiseerde uitvoeringstoets (VNG/ODNL) te laten uitvoeren vóór inwerkingtreding van de wet?
- Hoe wordt voorkomen dat verschillen in regionale uitvoering leiden tot ongelijke handhaving en ontwikkeldrag door bedrijven?

Achtergrondinformatie:

5.1.2.e Rapport beleidsevaluatie Landelijk Asbestvolgsysteem (LAVS); 5.1.2.e; 21 december 2023.

Bron: <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/2024/03/20/bijlage-2-rapport-beleidsevaluatie-lavs>, par. 5.2

Voor vragen kunt u uiteraard met ons contact opnemen.

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

Senior-adviseur public affairs

VNG Concernstaf

5.1.2.e

Vereniging van Nederlandse Gemeenten

Nassaulaan 12 Den Haag | Postbus 30435 | 2500 GK Den Haag